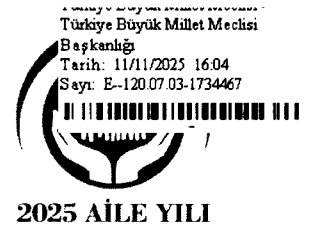

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

2025 AİLE YILI

ACELE

Sayı : E-72079556-610-18429832

Konu : Soru Önergesi (7/32941)

7/32941 6K 12

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 03.09.2025 tarihli ve 1691507 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan Şanlıurfa Milletvekili Sayın Ferit ŞENYAŞAR tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/32941 Esas Numaralı soru önergesine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mahinur ÖZDEMİR GÖKTAŞ
Bakan

Ek: 7/32941 Cevap Metni (4 Sayfa)

Şanlıurfa Milletvekili Sayın Ferit ŞENYAŞAR'a Ait 7/32941 Esas Numaralı Yazılı Soru
Önergesine İlişkin Cevap Metni

Bakanlığımızın tüm çalışmaları, yaşamın tüm alanlarında kadınların konumlarının güçlendirilmesi; eğitim ve sağlık imkânlarından eşit bir şekilde yararlanmalarının sağlanması; istihdama ve karar alma mekanizmalarına katılımlarının artırılması; medyada eşitlikçi temsilin sağlanması; kadın erkek eşitliğinin ana plan ve politikalara dahil edilmesi ve kadına yönelik şiddetle mücadele alanında çalışmaların sürdürülmesini desteklemek üzere yürütülmektedir.

Bu kapsamda Bakanlığımızca son dönemde gerçekleştirilen en önemli çalışmalardan biri “Kadının Güçlenmesi Strateji Belgesi ve Eylem Planı”dır. 2024-2028 yıllarını kapsayacak şekilde ilgili tüm kurum ve kuruluşların görüş ve önerileri çerçevesinde kapsayıcı bir yaklaşımla hazırlanan eylem planı, 8 Mart 2024 Dünya Kadınlar Gününde kamuoyuna duyurulmuştur.

Eylem planının temel politika eksenleri; Eğitim, Sağlık, Ekonomi, Liderlik ve Karar Alma Mekanizmalarına Katılım, Çevre ve İklim Değişikliği olarak belirlenmiştir. Planda; beş temel politika eksenine ilişkin 5 Temel Amaç, 20 Strateji ve 83 Faaliyet yer almaktadır.

Kadının Güçlenmesi Strateji Belgesi ve Eylem Planı’nda yer alan politika eksenleri altında ele alınmak üzere kesişen politika alanları belirlenmiş ve bunlar da “Özel Politika Gerektiren Gruplar” ile “Kesişen Çalışma Alanları” olarak iki alt başlıkta ele alınmıştır. Hem “Özel Politika Gerektiren Gruplar” hem de “Kesişen Çalışma Alanları” Strateji Belgesi ve Eylem Planı’nın genelinde temel amaç, strateji ve faaliyetlerin oluşturulmasında dikkate alınmıştır.

Bu kapsamda, “kadın erkek eşitliği eğitimleri”, “kadın erkek eşitliğine duyarlı bütçeleme çalışmaları” ve “cinsiyet ayrıştırmalı verilerin mevcudiyeti” kesişen çalışma alanlarından biri olarak ele alınmıştır.

Diğer taraftan, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü’nde “Kadının Güçlenmesi” konulu Cumhurbaşkanlığı Genelgesi yayımlanarak yürürlüğe girmiş Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN tarafından kamuoyuyla paylaşılmıştır.

Söz konusu Genelge kapsamında, Sayın Bakanımız başkanlığında ilgili diğer bakanlıklar ve kurumların katılımıyla kadınlara yönelik sunulan hizmetlerin etkin bir şekilde yürütülmesine yönelik tüm çalışmaların izlenmesi, değerlendirilmesi, koordinasyon ve iş birliğinin sağlanması amacıyla “Kadının Güçlenmesi Koordinasyon Kurulu” oluşturulmuştur.

Ayrıca Genelgede, kadının güçlenmesine ilişkin çalışmaların yerel düzeyde etkin şekilde yürütülmesi ve takibi amacıyla, tüm illerde Vali başkanlığında “Kadının Güçlenmesi İl Koordinasyon Kurulları” kurulmuştur.

Bu çerçevede; Bakanlığımızca kadının güçlenmesine yönelik çalışmalar, Kadının Güçlenmesi Strateji Belgesi ve Eylem Planı ve Kadının Güçlenmesi Koordinasyon Kurulları tarafından belirlenecek proje ve politikalar çerçevesinde yürütülmeye devam edecektir.

Bakanlığımız tarafından kadınların işgücüne ve istihdama katılımını artırmak, bu yönde toplumsal bilinci geliştirmek ve böylece kadınların ekonomik güçlenmesini desteklemek amacıyla ulusal ve uluslararası kurum ve kuruluşlarla işbirliği içerisinde bölge ve il düzeylerinde çeşitli bütçe ölçeklerinde çeşitli çalışmalar yürütülmektedir.

Genelgenin “*Ekonomi*” başlığı altında belirlenen temel amaç, kadınların ekonomik olarak güçlenmesini sağlamak ve değişen işgücü piyasasına tam, eşit ve etkin katılımlarını desteklemektir. Bu doğrultuda, dokümanda belirlenen politika eksenleri aşağıda sıralanmaktadır;

1. Kadınların işgücü piyasasına girişlerini kolaylaştırmak ve insana yakışır işlerde istihdamlarını arttırmak için mevzuatın gözden geçirilerek iyileştirici düzenlemeler yapılması,
2. Kadınlara ve kız çocuklarına, ikiz dönüşüme (yeşil ve dijital dönüşüm) uyumlu işgücü piyasasında ihtiyaç duyulacak yeni beceri ve yetenekler kazandırılması,
3. Sürdürülebilir kalkınma için kadınların ekonomik güçlenmelerini desteklemek amacıyla eşitlik ve kapsayıcılık temelinde kamu ve özel sektörün dönüşümünün sağlanması,
4. Kadın girişimciliğinin her alanda desteklenmesi ve kadın kooperatiflerinin güçlendirilmesi amacıyla çalışmalar yapılması,

Ek olarak, Bakanlığımız görev alanı kapsamında, kadınların istihdam edilebilirliklerini artırmak ve ekonomik olarak güçlenmelerini desteklemek amacıyla yürütülen proje ve faaliyetler aşağıda özetlenmiştir;

- Bakanlığımız tarafından kadınların ekonomik olarak güçlendirilmesi amacıyla 'Kadınların Kooperatifler Yoluyla Güçlendirilmesi Projesi', 'Hobin İşin Olsun Projesi' ve 'Türkiye’de Kadın-Erkek Eşitliğine Duyarlı Planlama ve Bütçeleme Projesi' yürütülmüştür. Hâlihazırda ise 'Türkiye’nin Mühendis Kızları Projesi' ve 'Geleceğini Kuran Genç Kadınlar Projesi' devam etmektedir.
- Bu projelerin yanı sıra, kadınların ekonomik ve toplumsal hayata katılımlarının güçlendirilmesi ve istihdam edilebilirliklerin artırılması amacıyla; İŞKUR ile “İş Pozitif Programı İş Birliği Protokolü”, OSTİM Organize Sanayi Bölgesi Müdürlüğü ile “ASHB-OSTİM İş Birliği Protokolü”, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile “Kadınların ve Engelli Bireylerin Ekonomik ve Sosyal Hayata Katılımlarının Güçlendirilmesine Yönelik İş Birliği Protokolü” ve Reges Elektrik ile “Kadınlar için Enerji Okulu İşbirliği Protokolü” imzalanmış olup, bu protokoller kapsamında çalışmalar sürdürülmektedir.

Bakanlığımız görev alanı kapsamında, kırsal bölgelerde kadınların desteklenmesi, kadın kooperatifçiliği ve kadın girişimciliğinin desteklenmesi amacıyla çeşitli çalışmalar yürütülmektedir.

Kırsalda Kadının Güçlenmesi Çalışmaları

- Kırsalda kadın girişimciliğinin teşvik edilmesi ve kadın kooperatiflerinin güçlendirilmesi amacıyla Bakanlığımız Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü ile Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu arasında “*IPARD Programına İlişkin İş Birliği Protokolü*” 5 Temmuz 2024 tarihinde imzalanmıştır. Protokol ile kırsal kalkınma desteklerinden daha etkin faydalanmalarını sağlamak amacıyla kadın girişimcilere, IPARD kırsal kalkınma projelerini hazırlayabilmelerine imkân sağlayacak ücretsiz “*TKDK Proje Hazırlama Eğitimi*” verilmektedir.
- “Kadının Güçlenmesi Strateji Belgesi ve Eylem Planı’nın Ekonomi eksenini 1.4 faaliyetinde “*Başta tarım sektörü olmak üzere kadınların kayıt dışı çalışmalarını önleyici ve sosyal güvenlik kapsamına girmelerini kolaylaştırıcı mevzuat düzenlemeleri gerçekleştirilecektir.*” ifadesine yer verilmiştir. Bu kapsamda, konu ile ilgili kurumların katılımıyla gerçekleştirilen istişare toplantısı sonucunda çalışma grubu oluşturularak çalışmalara başlanmıştır.

Kadın Kooperatifçiliği Çalışmaları

- Kadın kooperatiflerinin güçlendirilmesi, sürdürülebilirliklerinin sağlanması, kurumsal kapasitelerinin geliştirilmesi ve görünürlüklerinin artırılması hedefine yönelik olarak Tarım ve Orman Bakanlığı ve Ticaret Bakanlığı ile Bakanlığımız iş birliğinde “*Kadın Kooperatiflerinin Güçlendirilmesi İşbirliği Protokolü*” 30 Ekim 2018 tarihinde imzalanmıştır. 12 Temmuz 2021 tarihinde yenilenen Protokol, 6 Eylül 2023 tarihinde 5 yıl süre ile ikinci kez yenilenmiştir.
- Protokolün yerelde uygulanabilirliğini sağlamak ve uygulayıcılara rehberlik etmek amacıyla Bakanlıkların İl Müdürlükleri için Uygulama Esasları oluşturulmuş ve 81 İl ile paylaşılmıştır. Bu kapsamda, Bakanlığımız İl Müdürlüklerinin koordinasyonunda “Kadın Kooperatifleri Çalışma Grubu” oluşturulmuş ve yıllık iş planları hazırlanmıştır. Yıllık iş planları çerçevesinde, İl Müdürlükleri koordinasyonunda çalıştay, eğitim, bilgilendirme toplantıları, farkındalık çalışmaları ve kadın kooperatif ziyaretleri gerçekleştirilmektedir. Kadın Girişimciliği Çalışmaları
- Kadın girişimciliğinin teşvik edilmesi amacıyla Bakanlığımız ile Hepsiburada arasında “*Türkiye'nin Girişimci Kadınları İş Birliği Protokolü*” imzalanmıştır. Protokol çerçevesinde, yeni uygulama ve destek mekanizmaları aracılığıyla Türkiye’de girişimci kadın sayısının artırılması ve bu yolla kadın istihdamının güçlendirilmesi hedeflenmektedir. Söz konusu iş birliğiyle, girişimci kadınların e-ticaret alanındaki bilgi, beceri ve faaliyetlerinin geliştirilmesine katkı sağlanması öngörülmektedir.
- 30 Ocak 2024 tarihinde, Bakanlığımız ve Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı iş birliğinde kamu, özel sektör, sivil toplum kuruluşları temsilcileri ve akademisyenlerin katılımıyla Kadın Girişimcilerimizle Güçlü Yarınlar Programı gerçekleştirilmiştir. Aynı zamanda, kadınların ekonomik ve toplumsal hayata katılımlarının güçlendirilmesi temel amacıyla Bakanlığımız ile Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı arasında “*Kadın Girişimciliğinin Geliştirilmesine Yönelik İş Birliği Protokolü*” ve Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu ile Bilimsel Araştırma-Geliştirme, Yenilik ve Bilimsel Etkinlik İş Birliği Protokolü iki iş birliği protokolü imzalanmıştır. Programda, kadın girişimciliği internet sitemizin “kadingirisimci.gov.tr” tanıtımı gerçekleştirilmiştir. Ayrıca, bahse konu internet sitesinde kadın kooperatiflerine yönelik “*Ben De Varım*” uygulaması hayata geçirilmiştir.

Diğer taraftan Bakanlığımızca, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları aracılığıyla başta 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu olmak üzere 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Gücsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun ve diğer mevzuat hükümleri doğrultusunda çeşitli sosyal yardım programları yürütülmektedir. Yürütülmekte olan sosyal yardım programları düzenli ve süreli nitelikte olmak üzere aile yardımları, barınma ve gıda yardımları, engelli yaşlı yardımları, sağlık yardımları, eğitim yardımları ve proje destekleri olarak sınıflandırılmaktadır.

Bakanlığımızca yürütülen sosyal yardım programları, özellikle ailelerin ihtiyaçlarını gözeterek şekilde uygulanmakta olup, kadınların yoksulluktan daha fazla etkilendiği ve yoksulluk riski ile daha fazla karşılaştığı gerçeğinden hareketle düzenli yardım programlarından %61’i kadınlara verilmektedir.

Hak sahiplerinin kadın olduğu Eşi Vefat Etmiş Kadınlara Yönelik Yardım, Şartlı Sağlık Yardımı, Doğum Yardımı, Asker Ailelerine Yönelik Yardım, Çoklu Doğum Yardımı gibi

düzenli yardımlar gerçekleştirilmektedir. Söz konusu yardım programlarında ödemelerin kadınlara yapılması öncelenmektedir.

Ayrıca proje desteklerimiz arasında yer alan ADEM ve SODAM Projeleri ile aile müessesini güçlendirmek, milli ve manevi değerleri korumak, kadınların aile içerisindeki rolünü ve statüsünü belirgin kılmak, kadınların yeteneklerini ortaya çıkararak gelir elde edici faaliyetler yürütebilmelerini sağlamak, toplumu ve aile yapısını tehdit eden madde bağımlılığı, kumar, şiddet ve istismar gibi zararlı alışkanlık ve davranışlardan aile bireylerini ve yapısını korumak için kurs, seminer ve eğitim programları düzenlenmektedir. Belirli aralıklarda düzenlenen kermesler aracılığı ile de kadınların merkezlerimizde üretmiş oldukları ürünlerden gelir elde etmeleri sağlanmaktadır.

2025 yılının “Aile Yılı” ilan edilmesi doğrultusunda aile kurumunun korunması, güçlendirilmesi ve değerlerin gelecek nesillere sağlam bir miras olarak aktarılması için çalışmaların yürütülmesi hedeflenerek, ADEM ve SODAM’larda kurulan Aile İletişim Atölyelerinde; aile içi iletişimin güçlendirilmesine yönelik eğitim, seminer, atölye, açık alan ve salon etkinlikleri ile yarışmalar gibi çeşitli faaliyetler yürütülmektedir. Böylece sosyal aktiviteler ile ailelerimizin bir araya gelerek nitelikli vakit geçirmeleri sağlanmaktadır.

Böylelikle kadınların ekonomik ve sosyal statülerinin güçlenmesi ile toplumsal hayata katılımlarının artması hedeflenmektedir.